

แผนพัฒนาสตรี

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)

การเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมไทย
ให้มีการเคารพศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์
และความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย

ความเป็นมาของแผนพัฒนาสตรี

ประเทศไทยมีการดำเนินงานด้านสตรีอย่างชัดเจนตั้งแต่ พ.ศ. 2515 โดยบรรจุประเด็นการพัฒนาสตรีไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) ต่อมา ในปี 2525 จึงได้มีแผนพัฒนาสตรีฉบับแรกขึ้น โดยจัดทำเป็นแผนระยะสั้น (5 ปี) และแผนระยะยาว (20 ปี) แผนพัฒนาสตรีระยะ 5 ปี ฉบับแรก คือ แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ส่วนแผนพัฒนาสตรีระยะ 20 ปี มีทั้งหมด 2 ฉบับ คือ แผนสตรีระยะยาว พ.ศ. 2525 - 2544 และแผนสตรีระยะยาว พ.ศ. 2535 - 2554 จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยมีแผนพัฒนาสตรี ทั้งระยะสั้นและระยะยาวรวมทั้งสิ้น 8 ฉบับ โดยแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550

ความสำคัญของแผนพัฒนาสตรีฯ ฉบับที่ 10

- เป็นกรอบและทิศทางให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคท้องถิ่น ใช้ดำเนินการเพื่อให้สังคมไทยเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติในเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงชายและการเคารพศักดิ์ศรีคุณค่าความเป็นมนุษย์
- มีเนื้อหาสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (ม.30 ม.40 ม.52 ม.81 ม.87 ม.97) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ด้านการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามรับรองไว้กับสหประชาชาติ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) ปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อการค้ากัวเทมาลอสตรี (BPFA) และเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs)

เป้าประสงค์ วิสัยประสงค์ และเป้าหมายของแผนพัฒนาสตรีฯ

อุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มที่ เป็นเพราะสังคมไทยโดยรวมทั้งมีระบบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมที่คาดหวังบทบาทของหญิงและชายแตกต่างกัน ดังนั้นแผนพัฒนาสตรีฯ ฉบับที่ 10 จึงให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมไทยไปสู่ความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพผู้หญิงให้มีความพร้อมในการเข้าร่วมพัฒนาประเทศและได้รับผลจากการพัฒนานั้นด้วย

เป้าประสงค์

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย คนในสังคมมีการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีเจตคติที่เอื้อต่อการส่งเสริมบทบาทของหญิงและชายในการร่วมพัฒนาประเทศ ทั้งหญิงและชายได้รับความเป็นธรรมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สตรีได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพลังในตนเองและมีส่วนร่วมทางสังคม วิถีธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหารและการปกครองอย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพ

วิสัยประสงค์

- เพื่อพัฒนาหญิงและชายให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย
- เพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สตรีมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
- เพื่อให้สตรีได้รับการศึกษาและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรี

เป้าหมาย

- เด็ก เยาวชน หญิงและชายทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาและคุณค่าความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย
- สัดส่วนของสตรีในภาคการเมืองและการบริหารเพิ่มขึ้น
- สตรีกลุ่มต่างๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิธีการและการให้บริการสุขภาพอนามัยมากขึ้น และสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ที่จัดไว้ โดยเฉพาะด้านอนามัยการเจริญพันธุ์
- อัตราการใช้ความรุนแรงต่อสตรีลดลง และสตรีที่ประสบปัญหา สามารถเข้าถึงบริการที่ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที
- สตรีมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในโอกาสทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมไทยไปสู่ความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย

แผนพัฒนาสตรีฯ ฉบับที่ 10 มุ่งเน้นการเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมไทย ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. การเสริมสร้างเจตคติด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย ให้แก่เด็กเยาวชนและหญิงชายทุกระดับวัยโดยพัฒนาหลักสูตรการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน เสริมสร้างครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง มีวัฒนธรรมที่ดีและค่านิยมบทบาทที่เหมาะสมระหว่างหญิงชาย ส่งเสริมให้ต้องและคู่ทำงานด้านสื่อมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงศักดิ์ศรีคุณค่าความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย
2. การเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหาร โดยการเสริมสร้างศักยภาพสตรีให้มีภาวะผู้นำและความเข้าใจในเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย สนับสนุนสตรีที่มีศักยภาพเข้าไปสู่การเมือง และการบริหารทุกระดับ เพิ่มสมรรถนะแก่สตรีที่เป็นนักการเมือง และนักการบริหารในเรื่องการกำหนดนโยบายสาธารณะที่คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนทั้งหญิงและชาย เสริมสร้างสมรรถนะและความเข้าใจแก่หน่วยงานในการเรียนความพร้อมของสตรี พัฒนาสื่อในการมีส่วนร่วมของสตรี และศึกษาวิจัยถึงความสำคัญประโยชน์และผลกระทบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหาร
3. ส่งเสริมสุขภาพและสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์สตรี โดยการให้บริการในเรื่องการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมให้แก่สตรี การสร้างความรู้ในเรื่องสิทธิแก่สตรีและประชาชน การเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับหญิงและชายเพื่อให้ตระหนักถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและรับผิดชอบ การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สุขภาวะของผู้สูงอายุสตรีและภาวะสตรีกลุ่มที่ห่างไกลเป็นพิเศษ การเรียนความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุที่มีคุณภาพ การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการสุขภาพ บริการฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งบริการสวัสดิการทางสังคมที่จำเป็น

4. เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและร่างกาย โดยการทำให้สตรีทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มที่ห่างไกลไม่เผชิญความหวาดกลัวจากความรุนแรงและได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิในชีวิตและร่างกาย โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ ประชาชน และหน่วยงานให้มีความตระหนักถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย สิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์รวมทั้งจึงให้มีการและการคุ้มครองที่เหมาะสม เป็นธรรม สอดคล้องกับความต้องการของสตรี และให้สตรีที่ประสบปัญหาทั่วทั้งกำหนดนโยบายป้องกันและช่วยเหลือปรับปรุงกฎหมายและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลนำไปสู่ความรุนแรง ในรูปแบบต่างๆ
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสตรี โดยการเสริมสร้างศักยภาพสตรีให้มีความรู้และทักษะใหม่ ในการประกอบอาชีพ มีส่วนร่วมตัดสินใจทางเศรษฐกิจ มีบริการด้านการเงิน สินเชื่อ การลงทุนที่เท่าเทียม จัดการศึกษาอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดชั่วโมงการทำงานที่ยืดหยุ่น มีสถานดูแลเด็กที่เหมาะสม จัดให้มีกลไกคุ้มครองทางสังคมแก่แรงงานในรูปแบบที่เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มต่างๆ

บทบาทกิจกรรมพัฒนาในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

ในการปรับเปลี่ยนเจตคติของคนในสังคม เพื่อให้สังคมไทยก้าวสู่สังคมที่มีความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย สตรีได้รับการเสริมสร้างศักยภาพและมีส่วนร่วมทางสังคม วิถีธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหาร และการปกครองอย่างเต็มที่ จำเป็นต้องมีการทำงานร่วมกันและประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด จึงถึง จึงถึง และต่อเนื่องของการพัฒนา ทั้งภาครัฐ ภาคการเมือง ภาคเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม คือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนา ซึ่งทุกสถาบันต่างก็มีความสำคัญและมีส่วนบทบาทที่เชื่อมโยงกัน

ประโยชน์ที่สังคม ประชาชนได้รับจากการมีแผนพัฒนาสตรี

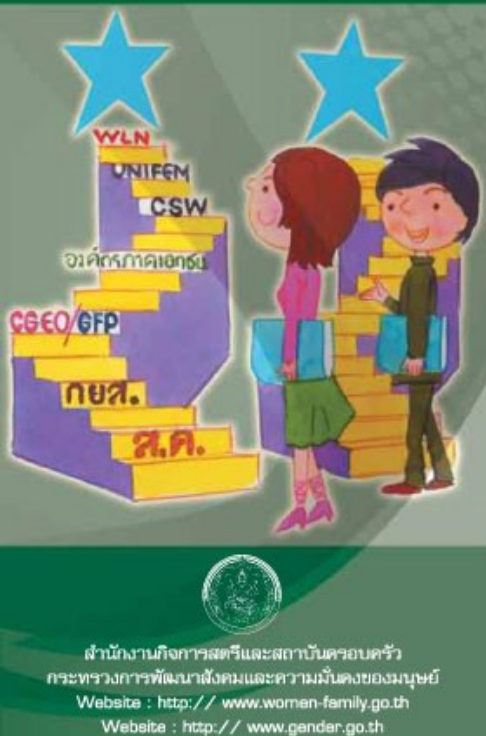
- เกิดความสมดุลในการพัฒนา ประชากรทั้งหญิงชายได้รับโอกาสและผลประโยชน์ต่างๆ อย่างเป็นธรรม
- ความต้องการและความจำเป็นของสตรีที่มีอย่างต่อเนื่องได้รับการนำไปปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผล
- สามารถประเมินผลการพัฒนาศักยภาพสตรี การส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรีได้อย่างเป็นระบบตามกรอบของแผนพัฒนาสตรีฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิถีธรรม และพันธกรณีระหว่างประเทศ

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เลขที่ 255 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2306 8765 โทรสาร 0 2306 8753
www.women-family.go.th

กลไกเชิงสถาบัน เพื่อความก้าวหน้าของสตรี

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
Website : [http:// www.women-family.go.th](http://www.women-family.go.th)
Website : <http:// www.gender.go.th>

๔. สถาบันวิจัยและฝึกอบรมระหว่างประเทศเพื่อความก้าวหน้าของสตรี (United Nations International Research and Training Institute for the Advancement of Women: INSTRAW) เป็นแหล่งให้เงินทุนอุดหนุนและเจ้าหน้าที่ที่วิจัยเกี่ยวกับสตรีที่เกี่ยวข้องกับสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสตรี

กลไกระดับภูมิภาค

นอกจากนี้ ได้มีกลไกเชิงสถาบันในระดับภูมิภาค ที่จัดตั้งขึ้นในระดับภูมิภาคอาเซียน ดังนี้

๑. คณะกรรมการอาเซียนด้านสตรี (The ASEAN Committee on Women: ACW) เป็นกลไกการประชุมด้านสตรีของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นเวทีสำคัญในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ระหว่างประเทศสมาชิก การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในกลุ่มผู้ทำงานด้านสตรี ตลอดจนการเสนอโครงการความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ ๆ ของภูมิภาค เช่น การแก้ไขปัญหายากค้าหญิงและเด็ก การแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงต่อสตรี การพัฒนามิติดั้งเดิมของสตรี และการส่งเสริมสตรีให้มีส่วนร่วม และมีบทบาททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น

๒. เครือข่ายประสานงานด้านการบูรณาการบทบาทหญิงชายภายใต้กรอบเอเปค (Gender Focal Point Network: GFPN) เป็นการประชุมของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นกลไกระดับชาติด้านสตรีเพื่อผลักดันให้ระดับบทบาทหญิงชายเข้าเป็นวาระการดำเนินงานของเอเปคทุกๆ ด้าน

๓. เครือข่ายผู้นำสตรีในเอเปค (Women Leaders' Network: WLN) เป็นการรวมกลุ่มของผู้นำสตรีจากภาคส่วนซึ่งเป็นตัวแทนของภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ และภาคธุรกิจกลุ่มสมาชิกเอเปค ๒๑ เขตเศรษฐกิจ

กลไกเชิงสถาบันเพื่อความก้าวหน้าของสตรี

การส่งเสริมบทบาทและสถานภาพของสตรี เพื่อให้สตรีได้รับบทบาทในทุกภาคส่วนของสังคม และมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและทรัพยากรได้อย่างเสมอภาค จำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อช่วยขับเคลื่อนให้มีการพัฒนาศักยภาพและบทบาทของสตรีให้ก้าวหน้าไปได้อย่างมั่นคงและเสมอภาค กลไกที่สำคัญและมีบทบาทต่อการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย จึงต้องเป็นกลไกเชิงสถาบันเพื่อทำหน้าที่และบทบาทในการจัดทำกระบวนการพัฒนา การริเริ่มนโยบาย การติดตาม การประเมินผล และการสนับสนุนมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรี ตลอดจนเป็นหน่วยเชื่อมโยงประสานและบูรณาการมุมมองมิติหญิงชายเข้าสู่การปฏิบัติงานต่าง ๆ

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเคารพในสิทธิมนุษยชนโดยปราศจากการแบ่งแยกเชื้อชาติ เพศ และศาสนา จึงก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสตรี ๓ ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) ปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อความก้าวหน้าของสตรี และปฏิญญาและเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs)

สถานการณ์ในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย ได้มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาสตรีและการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายมาเป็นเวลากว่า ๓ ทศวรรษ นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕- ๒๕๑๙) เป็นต้นมา ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมลงนามในพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของสตรี ทั้ง ๓ ฉบับ เพื่อแสดงเจตนาแน่วแน่อย่างชัดเจนและยืนยันถึงพันธกรณีที่จะดำเนินการไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและเป็นพื้นฐานในการลดความไม่เสมอภาคระหว่างหญิงชาย ตลอดระยะเวลา ๓ ทศวรรษ รัฐบาลแต่ละสมัยได้ดำเนินการพัฒนาสตรีและส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดนโยบาย มาตรการ และกลไก ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรี จะเห็นได้

กลไกระดับประเทศ

สำหรับกลไกเชิงสถาบันเพื่อดำเนินงานเพื่อความก้าวหน้าของสตรีของประเทศไทย มีหน่วยงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรี ดังนี้

๑. สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นองค์กรภาครัฐและเป็นหน่วยงานหลักในระดับชาติที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย การกำหนดนโยบาย แผนงาน และดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับกิจการสตรีในด้านต่าง ๆ เป็นหน่วยเชื่อมโยงประสานและบูรณาการมุมมองมิติหญิงชายเข้าสู่การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านกิจการด้านเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ รุขมา เป็นกลไกระดับชาติในการออกกฎหมาย และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการมุมมองด้านมิติหญิงชาย เพื่อให้มีการกระจายประโยชน์ที่เที่ยงธรรม

๓. คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานภาพสตรีแห่งชาติ (กยส.) เป็นกลไกเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนระดับชาติเกี่ยวกับการส่งเสริมและประสานงานสตรี โดยมีหน้าที่กำหนดนโยบายและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในการกำหนดนโยบาย มาตรการ กลไก และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพสตรี ความเสมอภาค และความเข้มแข็งของหญิงและชายในสังคมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔. คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาสถานภาพสตรี (กสส.) มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานสมัชชาสตรีเพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาสตรี

๕. ผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer: CGEO) และศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคหญิงชาย (Gender Focal Point: GFP) ในหน่วยงานระดับกระทรวงและกรมเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔

๖. เครือข่ายต่างๆ ที่ดำเนินการด้านสตรี เช่น มูลนิธิต่างๆ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันต่างๆ สื่อมวลชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับจังหวัด (ทผสจ.) ฯลฯ เป็นต้น

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๕๐ ได้บัญญัติเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายให้มีสิทธิเท่าเทียมกัน และแผนพัฒนาสตรี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕) มีเป้าหมายที่จะให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เสมอภาคระหว่างหญิงชาย บนพื้นฐานของทุนค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งต้องการส่งเสริมบทบาทหญิงชายในการร่วมพัฒนาประเทศ

กลไกเชิงสถาบันเพื่อความก้าวหน้าของสตรี

กลไกระดับโลก

องค์การสหประชาชาติ ได้เห็นความสำคัญของผู้หญิงที่มีผลให้เกิดการจัดตั้งองค์การด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ในระบบสหประชาชาติ ซึ่งเป็นกลไกเชิงสถาบันในระดับสากลที่สร้างความเท่าเทียมกันของหญิงและชายในทางกฎหมาย รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของสตรีให้เกิดขึ้นในประเทศภาคี ได้แก่

๑. คณะกรรมการว่าด้วยสถานภาพสตรี (The Commission on the Status of Women: CSW) มีหน้าที่กำหนดแนวทาง การยกระดับสถานภาพสตรี ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและด้านการศึกษา

๒. คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Committee on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW) เพื่อเป็นองค์การในการติดตามการดำเนินการด้านการส่งเสริมความเสมอภาคและการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกด้านอย่างเคร่งครัด และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามอนุสัญญา โดยมีประเทศต่างๆ ได้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติรวม ๑๔๕ ประเทศ สำหรับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๔

๓. กองทุนพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Fund for Women: UNIFEM) เป็นกองทุนภายใต้โครงสร้างของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ทำหน้าที่สนับสนุนโครงการต่างๆ ที่มีวัตถุประสงค์ในการประสานสตรีในกระบวนการพัฒนา ด้วยวิธีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมรายได้ขนาดย่อม

แนวทางการดำเนินงาน

การดำเนินงานเพื่อความก้าวหน้าของสตรีมีแนวทาง ดังนี้

๑. ดำเนินงานให้มีการจัดตั้งผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer: CGEO) และศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคหญิงชาย (Gender Focal Point: GFP) ในระดับจังหวัด และสถาบันการศึกษา

๒. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ประสานงานด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย (GFP) และผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (CGEO)

๓. การพัฒนามาตรการ กลไก ด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย การพัฒนากฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย เพื่อให้มีการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ และส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายในสังคมไทย

๔. การพัฒนาองค์ความรู้ และงานวิจัยด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

๕. การพัฒนาจัดเก็บข้อมูลด้านภาคเศรษฐกิจทุนงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย และวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนการนำสู่การพิจารณางบประมาณที่คำนึงถึงมิติหญิงชาย (Gender Budgeting)

๖. การจัดทำ e-learning ด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย เพื่อเป็นช่องทางในการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายมากขึ้น

๗. การจัดทำแผนงานโครงการโดยคำนึงถึงมิติหญิงชายกับงบประมาณ (Gender Budgeting)

สำนักงานส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒๕๕ กรมการสตรีและแผนกพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

โทรสาร : ๐ ๒๖๖๖ ๔๖๖๖-๖๖๖๖ โทรสาร : ๐ ๒๖๖๖ ๔๖๖๖

การป้องกัน และแก้ไขปัญห การค้ามนุษย์

สำนักงานการยุติธรรมและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

255 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : 0-2306-8763-67 โทรสาร : 0-2306-8753
หรือ โทรศูนย์ประสานที่ 1300
E-mail : women.family@m-society.go.th

การค้ามนุษย์คืออะไร

“การจัดหา ขนส่ง ส่งต่อ พามา ซ่อนเร้น หรือรับ
บุคคลโดยวิธีการบังคับ ข่มขู่ หรือการหลอกลวง หลอกล่อ
ให้เชื่อ นื่องด หรือการใช้อำนาจเหนือกว่าโดยมิชอบ หรือ
เพราะบุคคลนั้นอยู่ในสถานการณ์เปราะบางหรือได้รับค่าจ้าง
หรือจ่ายค่าตอบแทนให้บุคคลนั้น เพื่อให้เกิดความยินยอม
พร้อมใจ และเพื่อให้มีอำนาจควบคุมเหนือบุคคลคนนั้น เพื่อ
นำไปสู่การขูดรีดเอาเปรียบและแสวงหาผลประโยชน์ใน
รูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเอาเปรียบทางเพศหรือจากการ
ค้าประเวณี การบังคับใช้แรงงานเยี่ยงทาส หรือการค้า
ชิ้นส่วนของร่างกายของบุคคลคนนั้น”

ประเภทของการค้ามนุษย์

- รูปแบบที่พบเห็นเป็นประจำ เช่น
- การบริการทางเพศ
 - การใช้แรงงานเยี่ยงทาส
 - การรับจ้างแต่งงาน
 - การขอทาน
 - การให้กระทำความผิดกฎหมาย

สมรรถภาพการค้ามนุษย์ในประเทศไทย

ไทยเป็นประเทศหนึ่งในอนุภูมิภาคสุมาตราที่มีแนวโน้มสูง ที่
ประสบปัญหาการค้ามนุษย์ และตกอยู่ในสถานะ 3 สถานะ
คือ

- เป็นประเทศต้นทาง มีการนำคนจากพื้นที่ชนบท
ชุมชนชาวไทยภูเขา หรืออื่นๆ ส่งไปทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ
- เป็นประเทศทางผ่าน ขบวนการค้ามนุษย์ใช้เป็น
ทางผ่านพาดจากประเทศพม่า ลาว จีน เวียดนาม ไปยัง
ประเทศอื่นๆ
- เป็นประเทศปลายทาง มีการนำคนจากที่อื่น
เข้ามาพักอาศัยและแสวงหาประโยชน์

สงสัย พบเห็น การหลอกลวง รับส่ง ขี้อาย จำหน่าย พามาจาก ส่งไปยังที่ใด หน่วยงานนี้ ก็กบ ขอนเร้น ใช้กำลังทำร้าย แจ้งได้ที่ หน่วยราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ศูนย์ประสานที่ โทร. 1300
สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์และเด็ก
โทร. 0 2628 3362

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเด็ก
เยาวชน และสตรี โทร. 0 2512 0092
ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน และสตรี
โทร. 1599

กระทรวงมหาดไทย
ศูนย์ดำรงธรรม โทร. 1567

กระทรวงแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
โทร. 0 2246 7858

กระทรวงการต่างประเทศ
โทร. 0 2246 7858

กระทรวงสาธารณสุข
ศูนย์เฝ้าระวังภัยสุขภาพ
โทร. 1667

กรุงเทพมหานคร
สายด่วนดูใจ
โทร. 1646

องค์กรภาคเอกชน

มูลนิธิผู้หญิง
โทร. 0 2433 5140, 0 2433 1246

มูลนิธิเพื่อนหญิง
โทร. 0 2513 2708, 0 2513 2780

สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี
บ้านพักฉุกเฉิน
โทร. 0 2241 5116

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
โทร. 0 2412 1196

มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย
โทร. 0 2381 8863-4

มูลนิธิวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี
โทร. 0 2972 5489-90

โครงการความร่วมมือสหประชาชาติ
ว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาค
สุมาตรา-อินโดจีน (UNAP)
โทร. 0 2288 2603

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ในกรณีทางนี้

กระทรวงแรงงาน
กรมการจัดหางาน
โทร. 0 2248 4792

นโยบายรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี ประกาศเจตนารมณ์ในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2547
ให้การค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติ และมอบนโยบายด้าน
การค้ามนุษย์ 6 ข้อ คือ

- การเสริมสร้างศักยภาพ
- การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
- การปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายด้านการค้ามนุษย์
- การรณรงค์เพื่อให้สังคมเห็นปัญหาอย่างแท้จริง
- การฟื้นฟูและเยียวยาผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์
- การปรับกระบวนการคิด ทศคติของคนในสังคม

ทนายหญิงจึงถูกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์

● สังคมเชื่อว่า ผู้ชายมีแรงจูงใจธรรมชาติทางเพศมาก
จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองทางเพศอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
การใช้บริการทางเพศจากหญิงขายบริการเป็นเรื่องปกติ

● ผู้หญิงถูกกำหนดให้เชื่อว่าตนเองไม่มีสิทธิใน
เนื้อตัวร่างกาย มีหน้าที่ตอบสนองเพื่อแลกเปลี่ยนกับ
เงินตราจึงตกเป็นเหยื่อได้ง่าย

● รูขุมขนยอมทนการ การค้าบริการทางเพศ
สื่อสิ่งพิมพ์ แพร่หลายอยู่ทั่วไป

ทนายหญิงจึงต้องป้องกันตนเอง จากเหยื่อของการค้ามนุษย์

● ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครอบครัวให้เข้มแข็ง
และส่งเสริมบทบาทครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และ
ประชาชนทั่วไปในการป้องกันและเฝ้าระวัง

● สร้างความตระหนักในบทบาทหญิงชายตั้งแต่
ระดับครอบครัว ชุมชน และในโรงเรียน จนถึงระดับ
ประเทศเพื่อจัดปัญหาการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิ
มนุษยชน

● เสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้หญิงและเด็ก
● สร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย
และพัฒนาอาชีพให้ตรงตามความต้องการของตลาด

● วรรณคดีให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจพอเพียง
ลดค่านิยมในการบริโภควัตถุนิยม

● วรรณคดีให้สังคมเลิกสนับสนุนบริษัทยาสูบ หรือ
องค์กรที่มีการกระทำที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์

หลักปฏิบัติที่ควรระวัง ในการช่วยเหลือเหยื่อการค้ามนุษย์

คนที่ตกเป็นเหยื่อ ส่วนมากอยู่ในเหตุการณ์ที่ทุกข์
ทรมาน อยู่ในสภาพเสียเปรียบ ขาดที่พึ่ง ไม่มีใครที่ช่วยเหลือ
เขาได้ หรือถูกข่มขู่ขู่ขู่ จึงควรดำเนินการดังนี้

- สนับสนุนช่วยเหลือเขาเหล่านั้นให้ตัดสินใจที่จะ
จัดการกับชีวิตของตนเองด้วยตนเอง
- เคารพและยอมรับในความคิดเห็นของเขา
- ช่วยสร้างความมั่นใจและความนับถือตนเองให้กับเขา
- เก็บรักษาความลับโดยไม่นำไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง
- อย่าให้คำสัญญาใดๆ ในสิ่งที่กระทำไม่ได้

ก้าวไปสู่

สังคมเสมอภาค

กับพลังสร้างสรรค์อันยิ่งใหญ่

สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
255 ถ.ราชวิถี แขวงพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 0 2306 8763-67, 80
โทรสาร : 0 2306 8753
E-mail : owf@women-family.go.th
Website : http://www.woman-family.go.th

บทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) และบทบาทหญิงชายดังกล่าวนี้อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ในแต่ละสังคม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทหญิงชาย

บทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) ที่สังคมกำหนดและคาดหวังนั้น เป็นสิ่งที่เรื้อรังถ่ายทอดผ่านกระบวนการเรียนรู้ และขัดเกลาทางสังคม โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ในแต่ละสังคม เช่น ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษา ชนชั้น วรรณะ ฯลฯ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น แต่เป็น สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม โดยคนในสังคมเป็นผู้กำหนด จึงเป็นสิ่งที่ปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลง ได้ตามเวลา สถานการณ์ และเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป

ปัจจุบันเรามาจะได้อันเรื่องราวเกี่ยวกับความเสมอภาคหญิงชายมากขึ้นเรื่อยๆ คนส่วนใหญ่อาจจะยังสับสนว่าความเสมอภาคหญิงชายคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร ทำให้ต้องเสมอภาคหญิงชายและอีกหลายๆ อย่างที่ยังเป็นข้อสงสัยอยู่ หากจะตอบคำถามเหล่านี้ให้กระจ่างได้ เราคงต้องมาทำความเข้าใจกับเรื่องนี้ในมุมมองที่ต่างไปจากเดิมสักนิด

เพศ (Sex) หมายถึงลักษณะทางชีวภาพที่แสดงความแตกต่างของระบบสืบพันธุ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ตามธรรมชาติ เหมือนกันหมดสำหรับคนทั่วโลก และเปลี่ยนแปลงไม่ได้

เพศชาย	เพศหญิง
มีอวัยวะเพศชาย	มีอวัยวะเพศหญิง
มีลูกอีกที	มีดลูก รังไข่
ไม่ประจำเดือน	มีประจำเดือน
มีต้นเอกลีป้านไม้ไผ่	มีต้นบรแลยลีส้านไม้ไผ่
มีหนวดเครา	ไม่มีหนวดเครา

บทบาทเพศ (Sex Roles) เป็นบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย อันเป็นผลมาจากความแตกต่างทางชีวภาพที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดของแต่ละเพศ เป็นบทบาทเฉพาะที่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนทดแทนกันได้

บทบาทเพศชาย	บทบาทเพศหญิง
ผลิตตัวอ่อนที่จะผสมกับไข่	ตั้งครรภ์ คลอดบุตร
ของเพศหญิงในการกำเนิดทารก	ให้นมลูกด้วยน้ำนมของตน

ความคาดหวังและบทบาทสังคมกำหนดให้ผู้หญิงและผู้ชาย “เป็นอย่างนั้นอย่างนี้” หรือ “ทำอย่างนั้นอย่างนี้” ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในเรื่องของความเป็นอิสระ บทบาทหน้าที่ สิทธิโอกาสและข้อจำกัดต่างๆ ที่ปรากฏให้เห็นอยู่ชัดเจนในสังคมไทย เช่น

- ผู้หญิงได้รับค่าจ้างน้อยกว่าผู้ชาย
- ผู้หญิงได้รับโอกาสในการศึกษาไม่เท่าเทียมกับผู้ชาย
- ผู้หญิงไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมือง การบริหาร เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ
- สิทธิทางกฎหมายที่ไม่เสมอภาคระหว่างสามีภรรยาในเรื่องการสมรสและการฟ้องหย่า
- ความผิดฐานข่มขืนตามกฎหมายอาญามาตรา 276 ระบุเฉพาะการข่มขืนหญิงซึ่งมิใช่ภริยาตนเองโดยการขู่ข่มขืนหรือใช้กำลังประทุษร้าย โดยไม่ครอบคลุมถึงการข่มขืนภริยาตนเองในลักษณะเดียวกัน

การพัฒนาที่ผ่านมามีส่วนทำให้บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงดีขึ้นเรื่อยๆ โดยในช่วงแรกๆ แนวคิดการพัฒนาเน้นการนำหญิงเข้าสู่การพัฒนาโดยเน้นบทบาทการเป็นแม่ที่ดี มีโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการดูแลครอบครัวของผู้หญิง ต่อมา การพัฒนาให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนามากขึ้น ซึ่งมองว่าเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้หญิง แต่ผลการพัฒนาตามแนวคิดดังกล่าวก็ไม่สามารถลดความไม่เท่าเทียมกันที่ปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมได้ จึงได้มีการนำแนวคิดการพัฒนาที่นำเอามิติหญิงชายเข้ามาเป็นประเด็นสำคัญในกระบวนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การเป็นหุ้นส่วนที่เท่าเทียมและเสมอภาคตามสิทธิมนุษยชนระหว่างหญิงและชาย

บทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) หมายถึง ลักษณะต่างๆ ของผู้หญิงและผู้ชายที่สังคมกำหนดและคาดหวัง ซึ่งในแต่ละสังคมอาจเหมือนกันหรือต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม เงื่อนไขของแต่ละสังคม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา สถานการณ์ และปัจจัยต่างๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ฯลฯ ในสังคมนั้นๆ

บทบาทหญิงชาย (Gender Roles) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามลักษณะความเป็นหญิงชายที่สังคมกำหนด เช่น

ลักษณะบทบาทที่สังคมกำหนด/คาดหวังต่อผู้หญิงและผู้ชาย

ลักษณะความเป็นชาย	ลักษณะความเป็นหญิง
อารมณ์ไม่อ่อนไหวง่าย	อารมณ์อ่อนไหวง่าย
ก้าวร้าว	ไม่ก้าวร้าว
แข็งแกร่ง	สุภาพอ่อนโยน
รักอิสระเสรี	ต้องการการปกป้องคุ้มครอง
ชอบบงการ	อ่อนน้อมถ่อมตัว
ชอบพูด พูดมาก	นิ่งเงียบ ไม่ค่อยพูด
มีความสามารถในการตัดสินใจ	ไม่ค่อยมีความสามารถในการตัดสินใจ
พูดจาตรงไปตรงมา	มีทักษะในการจัดการกับสถานการณ์ที่ยุ่งยากซับซ้อน
ทำงานนอกบ้าน	ทำอาหาร/ดูแลผู้ป่วย
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย/เครื่องใช้ไม่ชอบ	เย็บปักถักร้อย
หัวหน้าครอบครัว	ดูแล/อบรมสั่งสอนลูก
ผู้นำ	มีความงาม
งานการเมืองการปกครอง	งานเลขานุการ
งานเทคนิค	พยาบาล

ความเสมอภาคหญิงชาย หมายถึง ความเสมอภาคในสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และโอกาสของผู้หญิงและผู้ชาย ของเด็กหญิงและเด็กชาย ความเสมอภาคไม่ได้หมายความว่า ผู้หญิงและผู้ชายต้องเหมือนกัน เพราะผู้หญิงและผู้ชายมีลักษณะทางสรีระ ความต้องการพื้นฐาน และความต้องการเชิงโครงสร้างที่แตกต่างกันแต่ความเสมอภาคหมายถึงการที่สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบและโอกาสต่างๆ ต้องไม่ถูกกำหนดโดยขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นเกิดมาเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ความเสมอภาคแสดงถึงการที่ความสนใจ ความต้องการหรือประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้ถูกนำมาพิจารณา โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

การสร้างความเสมอภาคหญิงชายเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม ทั้งผู้หญิงและผู้ชายต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาททัศนคติ พฤติกรรม และค่านิยมที่เป็นต้นเหตุแห่งความไม่เสมอภาค ปรับความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายให้เกิดสมดุล โดยไม่ก่อให้เกิดการใช้อำนาจครอบงำฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

**“ชายหญิงสองเราช่วยกัน
สร้างสรรค์ความเสมอภาคเท่าเทียม”**

ก้าวไปสู่สังคมเสมอภาค ด้วยพลังสร้างสรรค์ หญิงชาย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานกิจการสิทธิมนุษยชนและสันติภาพ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
205 ถนนราชวิถี แขวงราชวิถี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 0 2306 8763 - 67, 80 โทรสาร : 0 2338 8753
Website : <http://www.nchrd.go.th>

ปัจจุบันเรามักจะได้ยินเรื่องราวเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศมากขึ้นเรื่อยๆ คนส่วนใหญ่อาจจะยังไม่เห็นถึงความเสมอภาคทางเพศ คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร ทำไมถึงต้องเสมอภาคทางเพศ และอีกหลายๆ อย่างที่เป็นข้อสงสัยอยู่หากจะตอบคำถามเหล่านี้ให้กระจ่างได้ เราจะต้องมาทำความเข้าใจกับเรื่องนี้อย่างละเอียดถี่ถ้วนเสียก่อน

เพศ (Sex) หมายถึงลักษณะทางชีวภาพที่แสดงความแตกต่างของระบบสืบพันธุ์ระหว่างเพศผู้และเพศเมียตามธรรมชาติ เหมือนกันหมดสำหรับคนทั่วไป และเปลี่ยนแปลงไม่ได้

เพศชาย

มีอวัยวะเพศชาย
มีลูกตั้งแต่
ไม่มีประจำเดือน
มีนมแต่ไม่เกิดน้ำนมไม่ได้
มีหนวดเครา

เพศหญิง

มีอวัยวะเพศหญิง
มีลูกได้
มีประจำเดือน
มีเต้านมและเกิดน้ำนมได้
ไม่มีหนวดเครา

บทบาทเพศ (Sex Roles) เป็นบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย อันเป็นผลมาจากความแตกต่างทางชีวภาพที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดของแต่ละเพศ เป็นบทบาทเฉพาะที่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนทดแทนกันได้

บทบาทเพศชาย

ผลิตตัวอ่อนที่จะผสมกับไข่
ของเพศหญิงในครรภ์มารดา

บทบาทเพศหญิง

ตั้งครรภ์ คลอดบุตร
ให้นมลูกด้วยนมของตนเอง

บทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) หมายถึง ลักษณะต่างๆ ของผู้หญิงและผู้ชายที่สังคมกำหนดและคาดหวัง ซึ่งในแต่ละสังคมอาจจะเหมือนหรือต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมเงื่อนไขของสังคม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา สภาพการณ์และปัจจัยต่างๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ฯลฯ ในสังคมนั้นๆ

บทบาทหญิงชาย (Gender Roles) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกตามลักษณะความเป็นหญิงชายที่สังคมกำหนด เช่น

ลักษณะและบทบาทที่สังคมกำหนด/คาดหวังต่อผู้หญิงและผู้ชาย

ลักษณะความเป็นชาย	ลักษณะความเป็นหญิง
อารมณ์ไม่อ่อนไหวง่าย	อารมณ์อ่อนไหวง่าย
ก้าวร้าว	ไม่ก้าวร้าว
แข็งแรงดั่ง	สุขภาพอ่อนโยน
รักอิสระเสรี	ต้องการปกป้องคุ้มครอง
ชอบบ่นการ	ชอบบ่นคนอื่น
นั่งเฉยๆ ไม่ค่อยพูด	ชอบพูด ขุดคุ้ย
มีความสามารถในการตัดสินใจ	ไม่ค่อยมีความสามารถในการตัดสินใจ
พูดจาตรงไปตรงมา	มีทักษะในการจัดการกับสถานการณ์ที่ยุ่งยากซับซ้อน

บทบาทผู้ชาย

ทำงานนอกบ้าน
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย/
เครื่องใช้ในบ้าน
หัวหน้าครอบครัว
ผู้ดูแลการเงินการปกครอง
งานเทคนิค

บทบาทผู้หญิง

ทำอาหาร/ดูแลผู้วัย
เย็บปักถักร้อย
ดูแล/อบรมสั่งสอนลูก
ผู้ตาม
งานเบา
งานบ้าน

บทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) และบทบาทหญิงชาย (Gender Roles) ดังกล่าวนี้อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ในแต่ละสังคม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทหญิงชาย

บทบาทความสัมพันธ์หญิงชาย (Gender) ที่สังคมกำหนดและคาดหวังนี้ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ถ่ายทอดผ่านกระบวนการเรียนรู้และขัดเกลาทางสังคม โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ในแต่ละสังคม เช่น ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษา ชนชั้น วรรณคดี ฯลฯ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ไม่ได้เป็นสิ่งที่มีธรรมชาติที่ตายตัว แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม โดยคนในสังคมเป็นผู้กำหนดและเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานการณ์ และเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป

ความคาดหวังและบทบาทที่สังคมกำหนดให้กับผู้หญิงและผู้ชาย "เป็นอย่างไรกันบ้าง" หรือ

"ทำอย่างนั้นอย่างนี้" ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในเรื่องของความเป็นอิสระ บทบาทหน้าที่ สิทธิโอกาสและข้อจำกัดต่างๆ ที่ปรากฏให้เห็นอยู่ชัดเจนในสังคมไทย เช่น

- ผู้หญิงได้รับค่าน้ำหนักน้อยกว่าผู้ชาย
- ผู้หญิงได้รับโอกาสในการศึกษาไม่เท่าเทียมกับผู้ชาย
- ผู้หญิงไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมือง การบริหาร เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ
- สิทธิทางกฎหมายที่ไม่เสมอภาคระหว่างสามี ภรรยาในเรื่องการสมรสและการหย่าร้าง
- ความเหลื่อมล้ำขั้นพื้นฐานตามกฎหมายอาญา มาตรา 276 ระบุเฉพาะการข่มขืนหญิงซึ่งมีภริยาตนเองโดยการข่มขืนหรือใช้กำลังประทุษร้าย โดยไม่ครอบคลุมนับการข่มขืนภริยาตนเองในลักษณะเดียวกัน

๓๐๑

การพัฒนาที่ผ่านมามีส่วนทำให้บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงดีขึ้นเรื่อยๆ โดยในช่วงแรกๆ แนวคิดการพัฒนาเน้นการนำผู้หญิงเข้าสู่อุตสาหกรรม โดยเน้นบทบาทการเป็นแม่ที่ดี มีลูกและจัดการงานต่างๆ ที่ช่วยสนับสนุนความก้าวหน้าในการดูแลครอบครัวของผู้หญิง ต่อมาการพัฒนาให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนามากขึ้น ซึ่งมองว่าเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้หญิง แต่ผลการพัฒนาตามแนวคิดดังกล่าวก็ไม่สามารถลดความไม่เท่าเทียมกันที่ปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมได้ จึงได้มีการนำแนวคิดการพัฒนาที่นำเอามิติหญิงชายเข้ามาเป็นประเด็นสำคัญในกระบวนการพัฒนา เพื่อนำไปสู่การเป็นจุดเริ่มต้นที่เท่าเทียมและเสมอภาค ตามสิทธิมนุษยชนระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย

ความเสมอภาคหญิงชาย หมายถึง ความเสมอภาคในสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และโอกาสของผู้หญิงและผู้ชายของเพศหญิงและเพศชาย ความเสมอภาคไม่ได้หมายความว่า ผู้หญิงและผู้ชายต้องเหมือนกัน เพราะผู้หญิงและผู้ชายมีลักษณะเฉพาะตัว ความต้องการพื้นฐาน และความต้องการเชิงโครงสร้างที่แตกต่างกัน แต่ความเสมอภาค หมายถึง การที่สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบและโอกาสต่างๆ ต้องไม่ถูกกำหนดโดยขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นเกิดมาเป็นหญิงหรือผู้ชาย ความเสมอภาค สะท้อนถึงการที่ความสนใจ ความต้องการหรือประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้ถูกนำมาพิจารณา โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของผู้หญิงและผู้ชาย

การสร้างความเป็นเอกภาพหญิงชายเป็นเรื่องของทุกๆ คนในสังคม ทั้งผู้หญิงและผู้ชายต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาททัศนคติ พฤติกรรมและค่านิยมที่เป็นต้นเหตุแห่งความไม่เสมอภาค ปรับความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายให้เกิดสมดุล โดยไม่ก่อให้เกิดการใช้อำนาจครอบงำฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ความรุนแรงต่อสตรี

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
<http://www.womon-family.go.th>

ความรุนแรงต่อสตรี

ปัจจุบันความรุนแรงต่อสตรี ได้กลายเป็นกระแสนานาชาติที่ทั่วโลกตื่นตัวในอันที่จะหาทางป้องกันและแก้ไขอย่างจริงจังองค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญประเด็นนี้อยู่มา ตั้งแต่เห็นได้จากความตกลงข้อตกลงความร่วมมือหรือกลไกระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนานาชาติรวมทั้งประเทศไทย ได้ให้การรับรอง อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ฯลฯ

ปัญหาความรุนแรงทั้งในครอบครัวและสังคมที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่ประเทศไทยและทั่วโลกประสบอยู่ และพยายามที่จะแก้ไขเพื่อลดความรุนแรง องค์การอนามัยโลกได้ชี้ว่าความรุนแรงต่อสตรี เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงในทุกภูมิภาคประเทศในแถบแอฟริกาที่มีผู้หญิงร้อยละ 30-40 เคยถูกสามีหรือคู่รักทำร้ายร่างกาย แอฟริกาโดยเฉพาอินเดีย ผู้หญิงอินเดียราว 1 ใน 3 เคยถูก ผู้สมรสทุติ ในอเมริกา มีผู้หญิงร้อยละ 22 ถูกทำร้ายร่างกาย (อ้างในกฤตยา อาชวนิจกุลและคณะ, 2544) นอกจากนี้ยังพบว่า

- ข้อมูลเฉลี่ยทั่วโลกพบว่า 1 ใน 3 ของผู้หญิงถูกผู้ชายทำร้าย บังคับให้มีเพศสัมพันธ์หรือไม่ก็ถูกละเมิดและพาไปข่มขืน
- มากกว่าร้อยละ 20 ของผู้หญิงถูกทำร้ายโดยผู้ชายที่อยู่ด้วย
- ในกลุ่มผู้หญิง อายุ 15-44 ปี สาเหตุการตายและพิการเกิดจากการกระทำรุนแรงมากกว่าการตายจากมะเร็งมาเลย์ อุบัติเหตุ และสงครามรวมกัน
- ผู้หญิงที่เป็นเหยื่อการกระทำรุนแรงในครอบครัว มีแนวโน้มฆ่าตัวตายมากกว่าผู้หญิงที่ไม่เคยถูกทำร้ายถึง 12 เท่า

ความก้าวหน้าการยุติความรุนแรงต่อสตรี

- การให้สัตยาบันอนุสัญญาเรื่องการค้ามนุษย์และการขายมนุษย์ให้เป็นภาคีประเทศไทยเป็นภาคีที่มีหลายฉบับ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก (ค.ศ. 1921) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการค้ามนุษย์และทาส (ค.ศ. 1933) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (ค.ศ. 1997) ฯลฯ
- นโยบายและแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาธุรกิจบริการทางเพศ พ.ศ. 2539
- คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2542 เห็นชอบให้เดือนพฤศจิกายน เป็นเดือนแห่งการยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี และโครงการรณรงค์สร้างกระแสให้ผู้ชายและกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการลดความรุนแรง
- คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 เห็นชอบนโยบายและแผนจัดการความรุนแรงต่อเด็กและสตรี
- นโยบายและแผนจัดการความรุนแรงต่อเด็กและสตรี หรือการให้บริการในรูปแบบศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรี ในภาวะวิกฤตจากความรุนแรง (One Stop Crisis Center : OSCC) ซึ่งเป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นในโรงพยาบาล
- กฎหมายที่ต่อต้านความรุนแรงทางเพศ เช่น พ.ร.บ. ป้องกันการปรามปรามการค้าประเวณี (พ.ศ. 2539) พ.ร.บ. มาตราการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก (พ.ศ. 2540)
- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22 พ.ศ. 2547) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 309 ความผิดฉ้อโกง
- บันทึกข้อตกลงหรือแนวทางการทำงานในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิงหรือ การค้ามนุษย์ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และระหว่างประเทศจำนวน 5 ฉบับ

แนวทางการยุติความรุนแรงต่อสตรี

1. การปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม กระบวนการทางกฎหมาย เช่น การแก้ไข และแก้ไขกฎหมายตำรวจ แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ อัยการ ผู้พิพากษา ให้มีความเข้าใจในเรื่องความรุนแรง เข้าใจปัญหา รวมทั้งวิธีการให้ความช่วยเหลือกับผู้ถูกรังแก
2. การให้ข้อมูลข้อสนเทศแก่ประชาชนเกี่ยวกับหน่วยงานที่จะติดต่อเมื่อมีการกระทำรุนแรง
3. ดำเนินการให้มีแผนระดับชาติและกลไกการประสานงานและดำเนินการให้แต่ละและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
4. ส่งเสริมสถาบันครอบครัว โดยให้ความรู้เรื่องครอบครัวศึกษา อธิปไตยของชน สิทธิเด็ก วิธีการแก้ความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง และการคุ้มครองสิทธิตามหลักศาสนา เพื่อสร้างความตระหนักในสิทธิของตนเองและผู้อื่น
5. สนับสนุนให้มีการทำงานจัดการปัญหาด้านความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในกลุ่มต่างๆ เพิ่มขึ้นและเป็นประเด็นที่ทำงานให้ต่อเนื่อง ทั้งภาคธุรกิจ องค์กรเอกชนอื่นๆ สื่อมวลชนแขนงต่างๆ และรายการวิทยุ

ความรุนแรง หมายถึง การกระทำใดๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งกาย วาจา จิตใจและทางเพศ โดยการบังคับ ขู่ข่ม ทำร้าย ทุบตี คุกคาม คุกคามเสรีภาพ ทั้งในทางสาธารณะ และการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้กระทำ

บทบาทของนักทฤษฎีความรุนแรงต่อสตรี

เหตุการณ์ความรุนแรงต่อสตรี ซึ่งให้เห็นถึงปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งความรุนแรงในครอบครัว สถานศึกษา สถานที่ทำงาน และในสังคมทั่วไป โดยปรากฏเป็นความรุนแรงทางร่างกาย ทางเพศ และการทรมาน ซึ่งผู้ถูกรังแกส่วนใหญ่ คือ เด็กและสตรี โดยข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ พบว่า

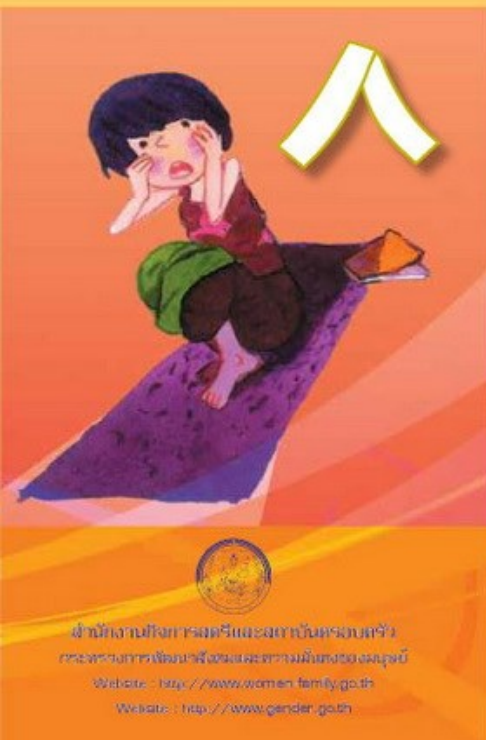
- ผู้หญิงและเด็กที่เข้ารับการช่วยเหลือที่บ้านฉุกเฉินจำนวน 662 ราย (บ้านพักฉุกเฉินสงเคราะห์และสถานภาพสตรี : 2548)
- ผู้ขอคำปรึกษาเรื่องความรุนแรงในครอบครัวจากมูลนิธิเพื่อนหญิง จำนวน 1,461 กรณี (พ.ศ.2548) และรวมรวมเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว จากหนังสือพิมพ์รายวัน 5 ฉบับ จำนวน 603 กรณี (พ.ศ.2548)
- ผู้เข้ารับบริการศูนย์พึ่งได้ (ให้บริการผู้ถูกรังแกด้วยความรุนแรงจาก 72 โรงพยาบาล) ปี พ.ศ.2548 จำนวน 11,542 ราย
- ปี พ.ศ. 2546 การดำเนินคดีเกี่ยวกับเรื่องความรุนแรงทางเพศต่อผู้หญิง จำนวน 1,964 คดี (ศาลชั้นต้น) จำนวน 275 คดี (ศาลเยาวชนและครอบครัว) และคดีการล่วงละเมิดทางเพศ ที่ขึ้นสู่การพิจารณาตัดสินจำนวน 10,105 คดี (ศูนย์บริการข้อมูลศาลากลาง กระทรวงยุติธรรม : 2547)
- นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการกระทำรุนแรงยังเพิ่มมากขึ้น มีทั้งกรณีข่มขืนแล้วฆ่า หรือการทำทารุณทรมานทางกายในลักษณะข่มขืน ตัวเลขข้างต้นเป็นเพียงส่วนที่จะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากสถิติเรื่องความรุนแรงในปัจจุบันเปรียบเสมือนยอดภูเขาน้ำแข็งในมหาสมุทรเท่านั้น

ข้อมูลเรื่องความรุนแรงต่อสตรี ถือเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการให้เป็นระบบทั้งนี้เพราะสถิติดังกล่าวจะเป็นภาคีที่สะท้อนปัญหาความรุนแรงทั้งปัญหาและจะเป็นเหตุผลสนับสนุนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหานานาชาติให้สังคมได้รับรู้ เพื่อกระตุ้นให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของผู้หญิงและความจำเป็นในการเร่งแก้ไขปัญหานี้ ตลอดจนจะเป็นการสร้างทัศนคติใหม่ที่ถูกต้องและปราศจากอคติทางเพศของสังคมให้เกิดขึ้นอีกด้วย

แต่การจัดทำข้อมูลสถิติเรื่องความรุนแรงอย่างเป็นระบบและเป็นจำนวนเดียวเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากขาดศูนย์กลางการเก็บอย่างเป็นระบบ หน่วยงานต่างๆ จัดเก็บข้อมูลความรุนแรงของตนเอง ทำให้ข้อมูลความรุนแรงที่มีเป็นเพียงส่วนน้อยของปัญหาจึงไม่อาจสะท้อนขนาดของปัญหาความรุนแรงที่แท้จริงได้

ปัญหาความรุนแรงต่อสตรีที่เกิดขึ้น เป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสังคมและความล้มเหลวเชิงมิติผู้หญิงชายซึ่งปัญหาความรุนแรงที่กระทำกับผู้หญิงมีมากมายกว่าที่เห็นแต่สังคมมักมองไม่เห็นและไม่รับรู้ว่าเป็นปัญหา แม้จะมีมาตรการป้องกันและให้ความช่วยเหลือมากขึ้น เนื่องจากแนวคิดด้านความรุนแรงในสังคมไทย และแนวคิดเรื่องสิทธิระดับสากลแต่สังคมส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องดังกล่าวยังไม่ยอมรับว่าความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กเป็นความรุนแรงที่เกิดจากบทบาทความล้มเหลวของผู้ชาย และยังไม่ตระหนักถึงผลกระทบและความรุนแรงของปัญหา ดังนั้น หากมีการจัดเก็บข้อมูลเหตุการณ์ความรุนแรงอย่างเป็นระบบ จะสามารถประเมินสถานการณ์ สะท้อนปัญหาและสร้างความตระหนักให้กับสังคมได้

สตรีกับความรุนแรง

สตรีกับความรุนแรง

● ความรุนแรงเป็นปัญหาที่ถูกหยิบยกมาถกเถียงกันหลายเวทีทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นตามสถานการณ์โลกที่เต็มไปด้วยความขัดแย้ง ผู้คนมีความเครียดจากปัจจัยหลายด้าน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ความรุนแรงในสตรีเป็นหนึ่งในปัญหาที่ทุกฝ่ายให้ความสำคัญและได้มีการกำหนดให้มีวันยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี ซึ่งองค์การสหประชาชาติและเอกชนได้จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ประชาชนได้หันมาใส่ใจปัญหา อันจะนำไปสู่การแก้ไขและลดความรุนแรงให้มากที่สุด

สถานการณ์ในประเทศไทย

สถิติความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว

● จากการสำรวจเชิงลึกโดยสหประชาชาติ พบว่าในทวีปเอเชียของหญิงและเด็กผู้หญิงทั่วโลก ๑ ใน ๓ เคยถูกทุบตี ล่อลวง หรือถูกล่วงละเมิด โดยทุก ๑๕ นาทีจะมีผู้หญิงถูกรังแก ๒๐ คน และร้อยละ ๔๐ มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือเป็นภาระและผลกระทบรุนแรงอย่างร้ายแรง ยิ่งไปกว่านั้นผู้หญิงส่วนใหญ่ไม่กล้าเอาเรื่องกับผู้กระทำ ความรุนแรงเมื่อจะลดความรุนแรงจากการถูกรังแกจากผู้กระทำ

● สำหรับประเทศไทยในช่วงปี ๒๕๔๗-๒๕๕๐ มีผู้หญิงและเด็กที่ถูกทำร้ายหรือได้รับความช่วยเหลือจากทีมสหวิชาชีพของศูนย์พิทักษ์ (One Stop Crisis Centers : OSCC) ในโรงพยาบาลของรัฐจำนวน ๒๗๙ แห่ง สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากเฉลี่ยในแต่ละปี ๑๙ คน เป็นวันละ ๘๒ คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวที่มุ่งประสงค์ให้เกิดอันตราย

ต่อร่างกาย จิตใจ ของคนในครอบครัว จากสถิติในปี ๒๕๕๐ โดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข พบว่าส่วนใหญ่การกระทำรุนแรงต่อสตรีมักกระทำโดยสามี รองลงมาคือ แฟนหรือผู้ใกล้ชิด และผู้ช่วย ตามลำดับ ส่วนสาเหตุของการกระทำรุนแรงพบมากที่สุดคือการนอกใจ รองลงมาคือเมาสุรา และเจตนาล่อลวง นอกจากนั้นยังพบว่าจำนวนผู้ถูกกระทำรุนแรงพบมากที่สุดในเขตภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกและเหนือ และน้อยที่สุดในภาคใต้ โดยพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองหรืออำเภอ ๖๓.๖๔ (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูลปี ๒๕๕๐)

สถิติความรุนแรงในสังคม

● ผู้หญิงและเด็กเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศเพิ่มขึ้น ความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นได้ทั้งจากครอบครัวและภายนอกบ้าน จากสถิติพบว่า ระหว่างปี ๒๕๔๖-๒๕๕๐ ผู้หญิงและเด็กเป็นเหยื่อการข่มขืนกระทำชำเราสูงขึ้น จากสถิติความผิดเกี่ยวกับเพศที่พิจารณาแล้วไปในคดีอาญาของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ทั้งความผิดเกี่ยวกับการกระทำชำเราและความผิดเกี่ยวกับการอนาจารมีจำนวนคดีเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ ในช่วง ๕ ปี จาก จำนวน ๖,๐๖๘ คดี เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๐,๐๙๔ คดี นอกจากนี้ ยังมีความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีที่มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี ๒๕๔๗-๒๕๔๙ แต่กลับมีแนวโน้มเหตุการณ์รุนแรงทางเพศเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๐ ทั้งนี้ยังพบเป็นตัวเลขที่ชี้ชัดว่าความรุนแรงทางเพศยังมีเหตุการณ์รุนแรงทางเพศที่เกิดขึ้นโดยเหยื่อไม่มาแจ้งความอีกเป็นจำนวนมาก (ข้อมูลจากสำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ข้อมูลปี ๒๕๕๐)

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
Website : <http://www.womenfamily.go.th>
Website : <http://www.gender.go.th>

● เหตุการณ์ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้ส่งผลกระทบต่อเด็กและสตรี ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ ทำให้เด็กต้องกำพร้ารวมทั้งสิ้น ๓,๓๔๐ คน เพิ่มขึ้นจากหนึ่งหมื่นห้าพันคนเดือนมกราคม ๒๕๕๐ ที่มีจำนวน ๑,๖๐๕ คน และปรากฏการณ์ที่น่าทึ่งก็คือเด็กร้อยละ ๕๕ จะกำพร้าบิดา ซึ่งเป็นสภาพที่ของครอบครัว ในขณะที่เด็กผู้หญิงที่มีปัญหาจากเหตุการณ์ความไม่สงบ มีจำนวนมากขึ้นคือ ๑,๓๖๒ คน ซึ่งพบมากที่สุดในจังหวัดปัตตานีถึงร้อยละ ๓๔.๖๓ รองลงมาคือจังหวัดยะลาร้อยละ ๓๐.๗๐ และจังหวัดนราธิวาสร้อยละ ๓๐.๕๕ โดยส่วนใหญ่เป็นแม่บ้านและมีอาชีพรับจ้าง (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒)

มาตรการและกลไกในการจัดการความรุนแรง

ระดับสากล

● องค์การยูเอ็นว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW)

● องค์การยูเอ็นว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก

ระดับประเทศ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ เห็นชอบให้เดือนพฤศจิกายนเป็นเดือนแห่งการรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โดยกำหนดให้วันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปีเป็นวันยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรีและมีการรณรงค์ด้วยสัญลักษณ์วันปัดล้าง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เห็นชอบนโยบายและแผนจัดการความรุนแรงต่อเด็กและสตรี คือการจัดให้มีศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีในสถานพยาบาลทุกแห่งของรัฐและเอกชนในรูปแบบ "ศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤตจากความรุนแรง" (One Stop Crisis Center : OSCC) และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น "ศูนย์พิทักษ์" โดยตั้งอยู่ในสถานพยาบาลประจำจังหวัดทุกแห่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๔ "ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับการคุ้มครอง มาตรา ๔๐ (๖) "เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เสมอภาคในคดีที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางเพศ"

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร และมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อลดความรุนแรง

๑. เสนอสร้างวัฒนธรรมไม่ยอมรับความรุนแรงทุกรูปแบบ โดยรัฐต้องรณรงค์ผ่านสื่อมวลชนให้เด็กและเยาวชนได้รู้ข่าวสารและข้อมูลที่มีรากฐานมาจากความเชื่อและวัฒนธรรมที่นำไปสู่ความรุนแรง

๒. สร้างเสริมความเข้าใจถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำ เช่น การละเมิดทางเพศ ในหลายกรณีผู้ถูกกระทำไม่กล้าขึ้นทะเบียนเพราะตกอยู่ในวงจรอำนาจที่ทำให้ต้องคล้อยตาม เช่น ความเชื่อเรื่องบทบาทของภรรยาที่มีหน้าที่บริการทางเพศให้สามี หรือการข่มขืนเพศสัมพันธ์เพื่อความรักของฝ่ายหญิง ตลอดจนการบังคับข่มขืนผู้เยาว์ไม่เชิงอำนาจในเรื่องอื่นๆ เช่น การใช้สถานภาพความเป็นครูกับศิษย์ ผู้ใหญ่กับผู้น้อย พ่อกับลูก นายจ้างกับลูกจ้าง มาเป็นแรงบังคับให้ "ผู้หญิง" ต้องยอมตามความต้องการ

๓. จัดตั้งหน่วยงานให้บริการแก่ผู้ประสบปัญหาความรุนแรงอย่างน้อยในทุกจังหวัดทั่วประเทศและเป็นหน่วยงานที่ทำงานแก้ปัญหาความรุนแรงทุกรูปแบบอย่างครบวงจร

๔. สร้างความตระหนักในเรื่องคดีที่แม่บุคลากรในสายงานอำนวยความสะดวกต่อประเด็นความรุนแรงทางเพศเพื่อสร้างแบบแผนในการดำเนินคดีอย่างเที่ยงธรรมต่อผู้เสียหายโดยไม่เลือกปฏิบัติระหว่างผู้เสียหายกับครอบครัว

๕. เสนอสร้างสถาบันครอบครัวที่มีความเข้มแข็งเพื่อลดปัญหาความรุนแรงทั้งในครอบครัวและสังคม

สำนักงานเลขาธิการแผนกสหประชาชาติ
สำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๕๕๒ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร ๑๐๐๐๐
โทรศัพท์ : ๐ ๒๖๖๒ ๕๕๐๐-๖๕, โทรสาร : ๐ ๒๖๖๒ ๕๕๑๑

เด็กผู้หญิง

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
<http://www.women-family.go.th>

เด็กผู้หญิง

ปัจจุบันทุกภูมิภาคของโลกมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีข้อมูลและการสื่อสาร ทำให้ทุกสังคมทั่วโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเกิดการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

ในหลายประเทศเด็กกลายเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบก่อนและอย่างหนักที่สุด อันเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ทั้งๆ ที่ควรเป็นกลุ่มสุดท้ายที่จะได้รับผลกระทบ และเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม

●●● ทุกๆ ปี เด็กประมาณ 1.2 ล้านคน ต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

●●● เชื่อกันว่า เด็ก 2 ล้านคน ถูกแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก และการผลิตสื่อลามก

●●● เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 40 ล้านคนต้องทนทุกข์ทรมานจากการถูกกระทำรุนแรงและถูกละเมิดเด็กเหล่านั้นต้องการการดูแลสุขภาพและสังคม

●●● แรงงานเด็กมีประมาณ 246 ล้านคน และแรงงานเด็กประมาณ 180 ล้านคน ถูกใช้แรงงานในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (UNICEF : 2004)

เด็กทั่วโลกต้องเผชิญกับปัญหาภาวะการขาดสารอาหาร การเจ็บป่วยบ่อย ค่อยในการพัฒนาทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ค่อยโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น เด็กถูกทอดทิ้ง ถูกทารุณ และถูกแสวงหาประโยชน์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังประสบอยู่และจะรุนแรงมากขึ้นทุกที ทั้งๆ ที่ประเทศต่างๆ มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจดีขึ้น หากไม่มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

อะไรจะเกิดขึ้นกับเด็กในวันนี้ ?

ปัจจุบันเด็กไทยเกิดน้อยลงและรอชีวิตมากขึ้น เนื่องมาจากการปรับปรุงด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา และการบริการวางแผนครอบครัวดีขึ้น กล่าวคือ อัตราการตายของทารกลดลงเรื่อยๆ โดยมี พ.ศ. 2546 ลดเหลือเพียง 7.2 ในจำนวนนี้เด็กที่เกิดจากการตายของเสียก่อนคลอด 5 ปี ลดเหลือ 12.0 (สถิติสาธารณสุข : 2547) ส่วนภาวะทุพโภชนาการของเด็ก พบว่า ในภาพรวมภาวะทุพโภชนาการของเด็กดีขึ้น โดยสามารถลดภาวะทุพโภชนาการเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลงจากร้อยละ 8.63 ในปี พ.ศ. 2545 เป็นร้อยละ 2.83 ในปี พ.ศ. 2548 (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข : 2548)

ถึงแม้ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกือบทุกด้าน แต่ผลพวงที่ตามมาจากการพัฒนาที่คือ ปัญหาต่างๆ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความรุนแรงทางเพศ พฤติกรรมการแสวงหาทางเพศ เป็นต้น ซึ่งเด็กผู้หญิงจะตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกเอารัดเอาเปรียบ แสวงหาประโยชน์ และถูกละเมิดมากกว่าเด็กผู้ชาย โดยพบว่า วัยรุ่นหญิงตกเป็นเหยื่อทางเพศของเพื่อนชายมากขึ้น และมีเพศสัมพันธ์อายุน้อยลง เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีมากกว่าผู้ชาย 2-3 เท่า และเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อม อัตราการตั้งครรภ์ของมารดาอายุน้อยกว่า 20 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น กล่าวคือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.6 ในปี พ.ศ. 2540 เป็นร้อยละ 12.9 ในปี พ.ศ. 2546 (สถิติสาธารณสุข : 2547)

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวและวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กในวันนี้ไม่ใช่เรื่องง่ายแต่เพียงใด หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการหาหนทางแก้ไข หากแต่ทุกหน่วยงาน และทุกระดับในสังคมจะต้องผสานความร่วมมือ

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงตั้งแต่หน่วยที่เล็กที่สุดคือตัวเด็ก ไปจนถึงหน่วยที่ใหญ่ที่สุดคือระดับประเทศ เพื่อสร้างกรอบควมและสังคมให้เข้มแข็งและรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์ เพราะกรอบควมที่เข้มแข็งเท่านั้น จึงจะนำพาสังคมอยู่รอดและสร้างอนาคตอันงดงามแก่ลูกหลานได้อย่างแท้จริง

ความก้าวหน้าการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็ก

●●● การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. 2535
●●● รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 53 เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐ จากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม เด็กและเยาวชน ซึ่งมีไม่ผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐ

●●● จัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน 20 ปี และจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ทุกช่วง 5 ปี ให้สอดคล้องกับแผนฯ ฉบับต่างๆ

●●● การปรับแก้กฎหมายและออกมาตรการทางกฎหมายใหม่เพื่อปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็ก มีดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 กำหนดบทลงโทษสถานหนักกับผู้เป็นต้นเหตุให้เด็กต้องเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี ขณะเดียวกันโทษถึงแก่ผู้ค้าประเวณีจะเบาขึ้น
2. มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540
3. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2540 กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็กเป็นความผิดเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญา
4. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

5. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

6. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งมีฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและเด็ก พ.ศ. 2540

7. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 เห็นชอบนโยบายและแผนจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

8. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

9. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546 เห็นชอบแนวทางและมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยให้สถานีวิทยุและโทรทัศน์ออกอากาศเพื่อการนี้จำนวนร้อยละ 10-15 ของรายการทั้งหมด

10. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 เกี่ยวกับการสอบปากคำเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการสอบปากคำนั้น

●●● ความร่วมมือเชิงบูรณาการในการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์และช่วยเหลือเหยื่อ โดยทำบันทึกข้อตกลงเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานระหว่างภาคีรัฐที่เกี่ยวข้อง 6 หน่วยงาน คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานอัยการสูงสุด องค์การเอกชน องค์การระหว่างประเทศ และประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน

●●● การให้ความช่วยเหลือเด็กหญิงจากความรุนแรงโดยการจัดตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤตจากความรุนแรง (ศูนย์พึ่งได้) (One Stop Crisis Center) ในโรงพยาบาลของสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 109 แห่ง ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

1. ควรกำหนดหลักในการปฏิบัติต่อเด็กทั้งด้านการสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ การพัฒนาและฟื้นฟู และการส่งเสริมความประพฤติเด็ก
2. สร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก
3. ผลักดันให้องค์กรทางสังคมตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน องค์กรภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีบทบาทโดยตรงในการดำเนินการเพื่อให้การสงเคราะห์ คุ้มครองเด็ก สวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก
4. โรงเรียน และครอบครัว ต้องสอนให้เด็ก โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงให้รู้เท่าทัน รู้จักที่จะป้องกันตัวจากการถูกล่วงละเมิด
5. จัดให้มีบริการสาธารณสุขและการให้คำปรึกษาเฉพาะสำหรับกลุ่มสตรีวัยรุ่น เช่น การจัดตั้งคลินิกสุขภาพผู้หญิง โดยให้บริการแบบ "ผู้หญิงเป็นศูนย์กลาง" และมีความละเอียดอ่อนในการให้บริการแก่ผู้หญิง
6. จัดให้มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์หญิงชายแบบใหม่ที่สร้างสรรค์และสมดุล

ปัญหาเด็กไทย หลากหลายมิติ

กว่าสิบกว่าคน

เด็กผู้หญิง

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
Website: <http://www.women-family.go.th>
Website: <http://www.gender.go.th>

เด็กผู้หญิง

เด็กผู้หญิง คือ ผู้ที่จะเติบโตเป็นสตรีในวันข้างหน้า เป็นหุ้นส่วนของการพัฒนาประเทศเท่าเทียมบุรุษ การที่เด็กผู้หญิงจะพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ จำเป็นต้องได้รับการเลี้ยงดูในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา จิตวิญญาณ สติปัญญา และร่างกาย จำเป็นต้องได้รับการปกป้องคุ้มครอง และการพัฒนา รวมทั้งการได้รับสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรง การเลือกปฏิบัติต่อเด็กผู้หญิง และการค้ามนุษย์

ในหลาย ๆ ประเทศ เด็กผู้หญิงยังถูกปฏิบัติที่เป็นอันตรายอันเนื่องมาจากเจตคติและประเพณีของสังคม เช่น การเนรเทศวัยรุ่นเพศชายนอกของสตรี การเลือกมีลูกชาย การแต่งงานเร็วตั้งแต่ยังเป็นเด็ก การเอาเปรียบทางเพศ การเลือกปฏิบัติต่อเด็กผู้หญิงในการจัดสรรอาหาร การปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพและความเป็นอยู่ เป็นต้น ซึ่งเด็กผู้หญิงมักถูกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกับเด็กผู้ชาย ถูกอบรมเลี้ยงดูให้จัดลำดับตัวเองไว้เป็นคนสุดท้ายของครอบครัว ซึ่งเป็นการบั่นทอนความเชื่อมั่นและความเคารพในตัวเอง ดังนั้น จึงควรมีการเตรียมการให้เด็กผู้หญิงเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับเด็กผู้ชายเพื่อให้มีส่วนร่วมในสังคมและสามารถเป็นผู้นำทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างมีคุณภาพ

สถานการณ์ในประเทศไทย

อัตราทารกกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๔.๘๔ ในปี ๒๕๕๖ เป็นร้อยละ ๑๐.๗๗ ในปี ๒๕๕๗ โดยทารกเพศหญิงแรกเกิดมีน้ำหนักต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม มีอัตราสูงกว่าเด็กชายเล็กน้อย (๑๐.๐๒ และ ๙.๙๔ ตามลำดับ) สำหรับอัตราการตายของทารกในปี ๒๕๕๗ อัตราการตายของทารกเพศหญิงมีอัตราต่ำกว่าทารกเพศชาย (๖.๕๐ และ ๗.๗๖ ต่อการเกิดมีชีวิตพันคน ตามลำดับ) ซึ่งสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตของทารกเพศหญิง ได้แก่ คลอดก่อนกำหนด คลอดน้ำหนักน้อย หัวใจพิการตั้งแต่กำเนิด และปอดอักเสบ

สำหรับอัตราเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปีที่น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ เด็กหญิงมีอัตราน้อยกว่าเด็กชาย (ร้อยละ ๑๐.๐ และ ๑๒.๖ ตามลำดับ) ขณะเดียวกันสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีน้ำหนักมากกว่าเกณฑ์ พบว่าเด็กหญิงมีอัตราสูงกว่าเด็กชาย (ร้อยละ ๔.๘ และ ๔.๑)

ในด้านโอกาสการศึกษาภาคบังคับ ในปี ๒๕๕๗ อัตราการเข้าเรียนรวมเด็กหญิงและเด็กชายมีโอกาสเท่าเทียมกัน เนื่องจากรัฐบาลส่งเสริมและขยายโอกาสกำหนดนโยบายการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี สำหรับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา เด็กหญิงมีโอกาสเข้าเรียนมากกว่าเด็กชาย (ร้อยละ ๗๓.๕ : ร้อยละ ๖๑.๑ และ ๗๔.๔ : ๖๐.๐ ตามลำดับ)

สำหรับประเทศไทย การปฏิบัติต่อเด็กหญิงไม่แตกต่างจากเด็กชายเท่าไรนัก แต่ปัญหาสำคัญที่พบ คือ เด็กทั้งหญิงและชายกระทำผิดกฎหมายเพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากความรุนแรงและความแตกแยกของครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อ

นโยบายและมาตรการ ด้านเด็กผู้หญิง

เพื่อการปกป้องคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของ
เด็กผู้หญิง ประเทศไทยได้กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครอง
เด็กหญิง ดังนี้

- ✿ พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐
- ✿ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๐
- ✿ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
- ✿ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
- ✿ บันทึกข้อตกลง เรื่อง แนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีการค้าเด็กและหญิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖
- ✿ บันทึกข้อตกลง เรื่อง การดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กรณีการค้าเด็กและหญิง พ.ศ. ๒๕๔๖
- ✿ บันทึกข้อตกลง เรื่อง แนวทางการดำเนินงานขององค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีการค้าเด็กและหญิง พ.ศ. ๒๕๔๖
- ✿ บันทึกข้อตกลง เรื่อง แนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีเด็กและหญิงซึ่งตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในพื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๔๖

✿ บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เรื่องความร่วมมือทวิภาคี ว่าด้วยการจัดการค้าเด็กและหญิงและการช่วยเหลือเหยื่อของการค้ามนุษย์

- ✿ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (The Anti-Trafficking in Persons Act B.E. 2551 (2008))
- ✿ พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒
- ✿ พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓

สำนักงานส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๕๕ ถนนพหลโยธิน แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๐๖ ๔๗๖๖-๖๗ โทรสาร ๐ ๒๖๐๖ ๔๗๖๓

สภาพจิตใจของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน โดยพบว่า ระหว่างปี ๒๕๔๔-๒๕๕๐ เด็กชายและหญิงถูกข่มขืนหรือมีเพศสัมพันธ์และคุ้มครองเด็กและเยาวชนสูงขึ้น และเพิ่มในอัตราใกล้เคียงกับทั้งสองเพศ โดยเป็นเด็กชายร้อยละ ๗๐-๗๑ และเด็กหญิงร้อยละ ๘-๙

นอกจากนี้พบว่าเด็กผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากปี ๒๕๔๔-๒๕๕๐ เพิ่มขึ้นจาก ๒,๖๗๕ คน ในปี ๒๕๔๗ เป็น ๗,๗๗๗ คน ในปี ๒๕๕๐

สถานการณ์สำคัญอีกประการหนึ่งของประเทศไทย คือ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม ซึ่งพบว่าในปี ๒๕๕๐ อัตราการตายต่ำกว่า ๒๐ ปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๖ จากร้อยละ ๑๓.๔๔ เป็นร้อยละ ๑๔.๔๔ ในปี ๒๕๕๐ ซึ่งปัญหาดังกล่าวคือ การตั้งครรภ์ในเด็กที่มีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์และเด็กที่เกิดมา เพราะสภาพร่างกายที่ยังไม่พร้อมเต็มที่ ปัญหาการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย การทอดทิ้งและการทำร้ายเด็ก ปัญหาการขาดคุณภาพและความพร้อมของแม่ที่จะเลี้ยงดู นำไปสู่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อเด็กผู้หญิงกลายเป็นผู้ไร้อนาคต ขาดโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนต่อเป็นผู้มีการศึกษาน้อย กลายเป็นแรงงานต่ำกว่าระดับได้ค่าตอบแทนต่ำ หรือไร้อาชีพ

นอกจากนี้ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของเด็กหญิงไทย คือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่าเด็กหญิงไทยมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยลงทุกทีอันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร การรับรู้เรื่องเพศโดยผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีปัญหาการค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้นนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ของเด็กผู้หญิง

ปลูกจิตสำนึกร่วมสร้าง ราชการใสสะอาด

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
www.women-family.go.th

คำแนะนำการกำหนดข้อร้องเรียน

1. พึงชี้แจงถึง "วิสัยทัศน์" ของการดำเนินงานด้านการสตรีและสถาบันครอบครัว
2. ชื่อ-สกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของผูกร้อง (ระบุถึงไม่ระบุก็ได้)
3. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของผู้ถูกกล่าวหา (ถ้ามีระบุ)
ระบุถึงกล่าวหา การกระทำที่ผิดกฎหมายหรือขัดต่อหน้าที่ การกระทำที่ผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการอื่นในสังกัด
4. บรรยายการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือขัดต่อหน้าที่ การกระทำที่ผิดต่อ
4.1 กรณีกล่าวหาการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือขัดต่อหน้าที่ การกระทำที่ผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ก. การกระทำความผิดเกี่ยวกับคดี
ข. มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการกระทำที่ผิดกฎหมาย
ค. มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการกระทำที่ผิดกฎหมาย
ด. ไม่ได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงานใด หรือยังไม่แจ้งต่อทางใด
แต่ได้แจ้งไปยังหน่วยงานใด
4.2 กรณีกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการอื่นในสังกัด
ก. ข้าราชการหรือพนักงานราชการ และข้าราชการอื่น ระบุว่า ใดทางราชการ
ของทั้งตนเองหรือหน่วยงานใด
ข. ข้าราชการหรือพนักงานราชการ และข้าราชการอื่น ระบุว่า ไม่ทราบ หรือ
ถ้าไม่ทราบก็ไม่ได้แจ้งเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงานใด
ค. กรณีที่ผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่า ข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการอื่น
• บ้าน มีจำนวนกี่คน, ที่อยู่ (เลขที่บ้าน ถนนเลข
บ้านเลขที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด) ชื่อผู้ร้อง และสาขาอาชีพ
• ที่ตั้ง มีจำนวนกี่คน, ที่อยู่ (เลขที่บ้าน ถนนเลขที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด)
ชื่อผู้ร้อง และสาขาอาชีพ
• รถยนต์มีจำนวนกี่คัน, ยี่ห้อ, รุ่น, สี, หมายเลขทะเบียน, ชื่อผู้ร้อง
และสาขาอาชีพ
• มีใบสำคัญทางราชการ สาขาใด
• กรณีอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสามารถ
แจ้งเรื่องร้องเรียน
หรือแสดงความคิดเห็น
ผ่านทาง E-mail, Website
หรือส่งจดหมาย
ได้ที่

255 บ้านราชวิถี ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร. 02-306-8746
www.women-family.go.th
E-mail : women.family@m-society.go.th

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10
(พ.ศ. 2550-2554) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา
ประเทศไทยไว้ว่าต้องมุ่งพัฒนาสู่ "สังคมอยู่เป็นสุขร่วมกัน"

ประกอบกับนโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2549 เรื่องการจัดทำแผนปฏิรูปสังคม
อยู่เป็นสุขร่วมกันอย่างสมบูรณ์ และยุทธศาสตร์ด้านสังคม
ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ที่เน้นการสร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน
เป็นสังคมที่เข้มแข็งและเป็นสังคมแห่งคุณธรรม

ศูนย์ประสานงานการใสสะอาดของสำนักงานฯ จึงได้นำ
แนวความคิดดังกล่าว มาจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากร
ของหน่วยงานและประชาชนทั่วไปมีโอกาสทำความดี
ช่วยเหลือสังคมและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต
ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างสันติสุขให้แก่กันและกันในสังคมไทย

ร่วมใจทำความดีถวายพ่อ

มาร่วม
กิจกรรม
กับเราเถอะ

โครงการสัจจะวันละบาท

โครงการดี ๆ
เพื่อสังคม
นะค่ะ

โครงการฝากะบ่อ สร้างทาเทียม

โครงการบริจาคโลหิต แก่สมาชิกชาวไทย

โครงการเลี้ยงอาหารกลางวัน เด็กกำพร้า

ติดตาม
รายละเอียด
ได้ที่ website
นะค่ะ

ผู้หญิงกับความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
<http://www.women-family.go.th>

ผู้หญิงกับความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ

สถานการณ์ความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ เช่น การก่อการร้าย การยึดครองทางทหาร การยึดครองของต่างชาติ ความขัดแย้งทางเชื้อชาติ ศาสนา การเหยียดผิว การเกลียดชังชาวต่างชาติ ย่อมมีผลต่อประชาชนและก่อให้เกิดผลร้ายขึ้นตามมา โดยเฉพาะการฆาตกรรม การข่มขืน การบังคับเป็นทาสทางเพศ หรือการลดค่าความเป็นคน สถานการณ์ความขัดแย้งเหล่านี้ก่อให้เกิดการหลั่งไหลของผู้ลี้ภัย เสียต่อความรุนแรงและการถูกเอารัดเอาเปรียบ การพลัดพรากจากที่อยู่ ซึ่งผู้ตกเป็นเหยื่อของความขัดแย้งส่วนใหญ่เป็นเด็ก และผู้หญิง

นอกจากนี้ผลจากความขัดแย้งยังส่งผลให้ผู้หญิงต้องสูญเสียทรัพย์สินบ้านช่องและญาติพี่น้อง การหนีภัยหนีความรุนแรงจากการบาดเจ็บ หรือการพิการจากผลของการใช้อาวุธ โดยเฉพาะครอบครัวที่ยากจนหรือครอบครัวที่มีผู้หญิงรับหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว รับบทบาทในการจัดการครัวเรือนแต่เพียงผู้เดียว ต้องทำหน้าที่ทั้งพ่อและแม่ รวมทั้งต้องดูแลญาติพี่น้องและผู้สูงอายุโดยไม่คาดหมาย ปัญหาเหล่านี้มีผลต่อสุขภาพกายสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัว และบางครอบครัวไม่สามารถประกอบอาชีพอย่างที่เคยทำได้ มีผลทำให้ครอบครัวที่ทุกข์ยากอยู่แล้วมีความลำบากยิ่งขึ้นไปอีก

สถานการณ์ในประเทศไทย

สถานการณ์ในประเทศไทย แบ่งเป็น 2 สถานการณ์ ได้แก่ 1) เหตุการณ์บริเวณชายแดนไทย - พม่า ที่มีผู้ลี้ภัยจากการสู้รบในพม่า และ 2) เหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

เครือข่ายผู้หญิงไทใหญ่ (SWAN) และมูลนิธิสิทธิมนุษยชนไทใหญ่ (SHRF) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำงานกับผู้ลี้ภัยถิ่นจากพม่า ได้สัมภาษณ์ผู้หญิงจำนวน 173 คน ซึ่งบอกเล่าเรื่องราวของการถูกทารุณกรรมทางเพศที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานานกว่า 5 ปี (2539-2545) กระทำต่อผู้หญิงและเด็กสาวชาวไทใหญ่จำนวน 625 คน ทุกกรณีเป็นการข่มขืนต่อหน้ากองทหารพม่า (กฤตยา อาชวนิจกุล ทริส โคเททท์ และนิเน่ ไพน 2543: 84) โดยเหยื่อกว่า 25% เสียชีวิตจากการข่มขืน ในขณะที่ 61% ถูกข่มขืนรวมหมู่ จำนวนไม่น้อยของเหยื่อเหล่านี้ถูกกักขังเพื่อการข่มขืนต่อเนื่องในตลอดช่วงเวลาที่ยกกองทหารพม่าประจำการอยู่ บางรายเป็นเวลามากกว่า 4 เดือน

ผู้พลัดถิ่นไทใหญ่เหล่านี้ถูกมองว่าเป็นผู้พลัดถิ่น เป็นคนไร้รัฐ มีจำนวนไม่น้อยที่หนีมาจากพม่ามาเป็นเวลาหลายทศวรรษ จนเกิดลูกหลาน เดิมโตและอาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินไทย และมีส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตให้กับสังคมไทย แต่ยังคงถูกจำกัดสิทธิและถูกแขวนไว้นอกสังคมไทย และถูกมองว่าเป็นแรงงานต่างด้าว ซึ่งได้กลายเป็นที่มาของอคติและกีดกันของการเป็นแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยที่ไม่ยุติธรรมเท่าที่ควรหรือการยอมรับใดๆ ในสังคม

2) เหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลา 2 ปี ตั้งแต่เหตุการณ์ปล้นปืนเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2547 เป็นต้นมา และมีแนวโน้มขยายตัวจากปัญหาการปล้นปืนไปสู่ปัญหาการแบ่งแยกดินแดน ความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมรวมถึงความไม่ปลอดภัยและความหวาดระแวงระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เหตุการณ์ความขัดแย้งรุนแรงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชนอย่างรุนแรง เกิดการบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตของประชาชนไปแล้ว จำนวน 1,830 คน เด็กและสตรีเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด จากข้อมูลกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ดังกล่าว ก่อให้เกิดเด็กกำพร้าเพิ่มขึ้นถึง 1,006 คน หญิงหม้าย จำนวน 550 คน (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2549) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับครอบครัวในกรณีนี้หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้ถูกกระทำ ทำให้สตรีต้องรับหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวรับบทบาทในการจัดการครัวเรือนแต่เพียงผู้เดียว ต้องทำหน้าที่ทั้งพ่อและแม่ รวมทั้งต้องดูแลญาติพี่น้องและผู้สูงอายุโดยไม่ได้คาดหมาย

นอกจากการที่ผู้หญิงและเด็กจะเป็นเหยื่อและได้รับผลกระทบในเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้แล้ว บางพื้นที่ผู้หญิงและเด็กถูกใช้เป็นเครื่องมือในการต่อต้านและเป็นการก่อกวนขัดขวางและถ่วงเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น ในกรณีของกรูฏูตูลิง

ในสถานการณ์ความไม่สงบดังกล่าว รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ จำนวน 49 คน คือ กรรมการอิสลามประจำจังหวัด นักวิชาการ นักสันติวิธี ทนายความ ครู พระสงฆ์ องค์การพัฒนาเอกชน องค์กรประชาธิปไตย และนักธุรกิจ ในจำนวนนี้เป็นผู้หญิง จำนวน 8 คน หรือเป็นผู้หญิงเพียงร้อยละ 16.33 ของคณะกรรมการทั้งหมด สำหรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ที่สำคัญ คือ เสนอแนะนโยบาย

1) เหตุการณ์บริเวณชายแดน ไทย - พม่า ที่มีผู้ลี้ภัยจากการสู้รบในพม่า

มูลนิธิสิทธิมนุษยชนไทใหญ่ (SHRF) ได้ประมาณการตัวเลขของผู้พลัดถิ่นที่เพิ่มสูงกว่าตัวเลขของทางการไทย โดย หลังจากมีนาคม 2539 เป็นต้นมา อันเป็นปีที่รัฐบาลทหารพม่าเริ่มนโยบายการอพยพโยกย้ายชาวบ้านในดงกลางของรัฐไทใหญ่ มีชาวไทใหญ่ไม่น้อยกว่า 8,000 ถึง 15,000 คน หนีตายเข้ามาในไทย ซึ่ง 47% ของชาวบ้านเหล่านี้มีอายุอยู่ระหว่าง 17 ปีหรือต่ำกว่านั้น และ 45% ปีหรือสูงกว่านั้น ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการอพยพดังกล่าว เป็นการหนีมาของทั้งครอบครัว ซึ่งรัฐบาลไทยได้จัดตั้งศูนย์รับผู้อพยพจากประเทศพม่า จำนวน 9 แห่ง เพื่อรองรับผู้อพยพจำนวน 131,217 คน โดยเป็นชาย 67,147 คน และหญิง 64,070 คน

การปฏิบัติทางทหารของพม่า เป็นผลให้เกิดการหลั่งไหลของพลเมืองจากประเทศพม่ามายังประเทศไทยอย่างไม่ขาดสาย ซึ่งการปฏิบัติทางทหารดังกล่าวเป็นผลของกระบวนการสร้างและธำรงความเป็นชาติของรัฐพม่าที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งของชนชาติพม่าเหนือกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ตลอดจนกดขี่ข่มเหงประชาชนของตนแห่งทั่วพม่า และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในประเทศ สงครามในพม่าได้ก่อให้เกิดภัยแก่กองทหารพม่าในการให้ความรุนแรงทางเพศต่อผู้หญิงต่างชาติพันธุ์โดยไม่ได้รับโทษทัณฑ์ เพื่อสร้างความหวาดกลัวให้กับชุมชนท้องถิ่น เพื่อบังคับให้ยอมจำนน ไปจนถึงการใช้ร่างกายของผู้หญิงเป็นที่แสดงแสนยานุภาพของกองทัพต่อผู้หญิงของชนชาติศัตรู เพื่อเป็นการดูหมิ่นและเหยียดหยามพวกกองกำลังต่อต้านและบ่อนทำลายจิตใจให้กับกองทัพบกในสงครามจากใบอนุญาตฉ้อโกง (Licence to Rape) ขโมยลูก

มาตรการ ก่อ และวิธีการสร้างสมานฉันท์และสันติสุขในสังคมไทย โดยเฉพาะใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสร้างความยุติธรรม ลดความไม่เข้าใจระหว่างกลุ่มคนที่มีความแตกต่างหลากหลาย ขจัดเงื่อนไขและป้องกันปัญหาความรุนแรง และสร้างความสามัคคีธรรมให้เกิดขึ้นในชาติ

แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินกรณีในสถานการณ์ภาคใต้

1. ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความละเอียดอ่อนและซับซ้อนที่ส่งผลกระทบต่อความยาวนาน การแก้ไขปัญหาคำเป็นต้องใช้เวลาทางสมานฉันท์ ซึ่งเป็นแนวทางของสันติวิธี ซึ่งจำเป็นต้องต้องให้สตรีเข้ามามีอำนาจและส่วนร่วมในการแก้ไขและตัดสินใจมากขึ้นในทุกระดับ
2. การส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีพให้กับเยาวชนทั้งชายและหญิงเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ครอบครัว
3. สร้างความเข้าใจร่วมกันของชนทั้งชาติให้เห็นความสำคัญของความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทย

